

З 01 серпня 2013 року в Грузії проводиться перереєстрація ВПО, що має на меті уточнення чисельності, складу, місць проживання цієї категорії населення, що необхідно для виявлення конкретних потреб окремих осіб та пошуків тривалих рішень. Тим більше, що попередні реєстрації охоплювали передусім осіб, які проживали в колективних центрах розміщення, тоді як велика група ВПО проживає у приватному секторі, їх потреби вивчені недостатньо.

Зважаючи на викладене, українське законодавство щодо внутрішньо переміщених осіб буде ще на раз корегуватись, змінюватись та трансформуватись за результатами співпраці із зацікавленими міжнародними організаціями, досвіду інших країн, виявленням конкретних прогалин у нормативно-правових актах тощо.

Список використаних джерел:

1. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://zakon0.rada.gov.ua/>. – Назва з екрана.
2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://www.mns.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Law of Georgia on Internally Displaced Persons – Persecuted from the Occupied Territories of Georgia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mra.gov.ge>. Офіційний сайт Міністерства Грузії у справах осіб, вимушено переміщених з окупованих територій, біженців та розселення.
4. Габричидзе Г. Доступ беженцев, лиц, ищущих убежище, и ВПЛ к социально-экономическим правам в Грузии / КАРИМ-Восток – Консорциум прикладных исследований по международной миграции. Пояснительная записка 13/129 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.carimeast.eu>
5. Тухашвили М. Беженцы и вынужденно перемещенные лица в Грузии / КАРИМ-Восток – Консорциум прикладных исследований по международной миграции. Пояснительная записка 13/104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.carimeast.eu>

Стельмащук Л.С.

*кандидат наук з державного управління,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

СЕРВІСНА ВІДКРИТІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Питання забезпечення відкритості державної служби як було, так і залишається актуальним, оскільки пов'язано з багатьма аспектами прояву. Коли йде мова про відкритість у діяльності органів державної влади чи місцевого самоврядування, то науковці, першочергово, розглядають її з точки зору якості інформування громадян щодо функціонування відповідних установ. Однак, на нашу думку, слід уже дещо відійти від такого її трактування, адже відкритість є досить універсальною категорією і супроводжує весь процес реалізації державними службовцями їх посадових обов'язків, починаючи від прийняття й

завершуючи звільненням їх з відповідних посад державної служби. Саме відкритість державної служби поєднує в собі публічність, прозорість, доступність, гласність. На цій основі можна виділити такі види відкритості державної служби як інформаційну, кар'єрну, сервісну та персональну відкритість, кожен з яких потребує аналізу практичної сторони її забезпечення.

Підтвердженням нашої думки є те, що відкритість на відміну від прозорості є функціональною характеристикою державної влади та виявляє ступінь безпосередньої участі громадян, активність контролю громадян над діяльністю органів державного управління, тобто відкритість влади означає її готовність та вміння поділитися цією владою з народом через залучення їх до процесу прийняття управлінських рішень, здійснення влади [1, с. 88].

На думку А.В.Іванченка, відкритість носить соціально-комунікативний характер, тоді як прозорість – виключно функціональний, завдяки чому вона спрямована на оптимізацію регулятивних процесів у системі державного управління [2, с. 4]. Відкритість передбачає наявність в системі правовідносин широких каналів взаємопроникнення для всього спектру соціальних, економічних та політичних сил, тоді як прозорість характеризується максимальною можливою доступністю інформації про діяльність управлінського апарату та формуванням жорсткого механізму громадського впливу на сферу приватного та державного адміністрування за допомогою представницьких інститутів, що слугує умовою нейтралізації корупційних тенденцій у даній сфері [3].

В сучасних умовах розвитку технологій, першочергово, важливим є електронний ресурс будь-якого органу державної влади чи місцевого самоврядування, через який можна отримати максимально необхідну та достовірну інформацію. Тобто сервісна відкритість, що полягає в якості надання публічних послуг громадянам, у даному випадку буде проявлятися через реалізацію таких трьох основних складових:

1. відображення на сайті установи переліку послуг, що надає орган влади, бажано з посиланням на відповідний нормативно-правовий акт, яким такі послуги регулюються. На жаль, на багатьох сайтах державних чи місцевих органів влади досить важко швидко відшукати інформацію щодо послуг, через те, що вона може бути під розділом «Діяльність» або «Громадянам», чи подаватись дрібним шрифтом. Вимоги щодо інформаційного наповнення й технічного забезпечення функціонування веб-сайтів державних органів регулюються наказом «Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади» (2002 р.) [4]. Більшість сайтів органів виконавчої влади в розділі «каталог послуг» лише надають загальну інформацію про послуги, розміщують бланки заяв на її одержання та не передбачають можливостей для відповіді на заяву, надання електронного адміністративного акта. Крім того, немає єдиної інформаційної інфраструктури для встановлення взаємодії та обміну інформацією між

відомствами державної влади, що унеможлиблює надання більшості адміністративних послуг у режимі «єдиного вікна».

2. Зазначення на офіційному сайті органів влади контактної інформації, а також місця розташування найближчих управлінь чи відділень на місцевому рівні. На допомогу можуть прийти також он-лайн карти.

3. Можливість звернення громадян в он-лайн режимі. Слід розробити електронні форми для звернень до посадових осіб з конкретними питаннями, щоб завжди працювали «громадські (Інтернет) приймальні», «гарячі лінії», де дають відповіді на актуальні питання, що стосуються діяльності цього органу. Досить мало веб-сайтів відповідає вимогам реальної інтерактивності, тобто не забезпечено можливостей обміну даними, з метою здійснення операцій в он-лайн режимі. Така організація сайтів полягає вже не так в інформуванні, як у безпосередньому обслуговуванні.

Застосування можливостей електронного урядування, ведення електронного документообігу сприятимуть підвищенню оперативності процесу надання адміністративних послуг, відкритості цієї діяльності, налагодженню зворотного зв'язку органів влади та фізичних і юридичних осіб – одержувачів адміністративних послуг, а також зростанню довіри суспільства до влади. Як зазначає Г.М.Писаренко, застосування електронних можливостей спілкування для надання адміністративних послуг підвищить їх зручність і якість [5, с. 141].

Це ті елементи, від якості реалізації яких залежатиме сервісна відкритість органів державної та місцевої влади. Водночас, це лише одна сторона процесу надання послуг, більшість з яких громадяни отримують в очній формі. А тут виникають дещо інші гострі проблеми, які залежать також і від специфіки діяльності державних установ. Для того, щоб посилити їх сервісну відкритість потрібно: покращити візуальний імідж органу влади, тобто вигляд його приміщення, завдяки чому особа зможе швидко знайти необхідне їй приміщення; скоротити термін надання публічних послуг (слід чітко і конкретно відповідати на питання, які цікавлять громадян, адже часто виникають ситуації коли особа отримує неповну інформацію через що витрачає багато часу на уточнення чи перепитування); зменшити паперову бюрократію (громадяни змушені довго стояти в черзі, щоб підписати один документ, потім з ним же йти в інший кабінет і там так само чекати. У більшості випадків на вирішення тих чи інших питань йде досить багато годин, а не рідко й днів, що значно послаблює сервісну відкритість).

Ще одним завданням є забезпечення захисту персональних даних. Документи мають надаватись безпосередньо із рук в руки (громадянина – посадовій особі, або державного службовця – громадянину, якому ці документи належать). При цьому особа не може мати доступу до документів інших людей, оскільки це буде свідчити про непрофесіоналізм та безвідповідальність державних службовців.

Список використаних джерел:

1. Ярошенко В. М. Транспарентність та відкритість влади як механізми становлення інституту демократичної громадянськості / В. М. Ярошенко // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. – 2012. – Т. 182, Вип. 170. – С. 85–91. – (Серія: Політологія).
2. Обеспечение открытости органов власти для граждан и юридических лиц / Под ред. А. В. Иванченко. – М.: 2007. – 458 с.
3. Чуклинов А. Е. Прозрачность как антикоррупционный механизм в системе государственного управления [Електронний ресурс] / А. Е. Чуклинов. – Режим доступу: <http://lawportal.ru/doc/document.asp?docID=1114985>
4. Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади: Наказ Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України та Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002 р. № 327/225 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1021-02>
5. Писаренко Г. М. Адміністративні послуги в Україні: організаційно-правові аспекти: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Г. М. Писаренко. – Одеса, 2006. – 196 с.